

„МИСЪЛЪ“ излиза всеки мѣ-
сець. Годишната ѝ цѣна е 8
лѣва. По-малки спомоществова-
ния не се приематъ. Объявле-
ния се печататъ по 20 ст. за
всеки рѣдъ. Пари и всичко се
испраща до Г-нъ П. Л. Арнау-
довъ въ Силистра.

М И С Ъ Л Ъ

ЛИТЕРАТУРНО СПИСАНИЕ

Партизански статии и допис-
ки „Мисълъ“ не приема. Всичко
друго, откато са одобри, се на-
печатва. Неупотрѣбенитѣ рѣко-
писи се връщатъ само ако съ
придружени съ надлѣжитѣ по-
щови марки. **Всичко** напечатано
въ „Мисълъ“ принадлежи на
авторитѣ.

ГОДИНА I.

СЕПТЕМВРИЙ 1886 СИЛИСТРА.

БРОЙ 2.

ШИШМАНЪ МОКРИЙ

(Продължение отъ брой 1).

СЦѢНА II.

Охридъ. Улица до Голѣмата Стѣга.
*Влизатъ Шишманъ, Давидъ, Мойсей,
Самуилъ, болѣри и войводи.*

Шишманъ.

Въвъ миръ времето едвамъ мърда
Като лънива костенурка,
Тогазъ, когато въ бой то хвърка
Кат' вѣтъръ силно. Кат' вихрушка
Събаря всичко, що е гнило;
Кат' виелица свири, писка
И въ трѣпетъ, страхъ—неволи тѣжки
Докарва съвѣсти нечисти.
Кат' буря то тогазъ баучи,
Въ уши, научени да слушатъ
Лъстиви, сладки-гладки думи . . .
Та кой незнай, че въ боя ние
Събираме онуй богатство,
Оная слава, онъзъ чутность,
Които у когото липсватъ—
Не е разбралъ живота сладъкъ,
Какво е нѣщо, отъ гдѣ иди?
Такъвъ ли е мирътъ на Петра?
Какво добро ни той докарва?
Не наще ли сѣкири тѣжки
Рѣждясаха? не наще ли
Юнашки мишици умаляха?
Отъ пѣманье какво да правятъ?

I Войвода.

На всичко туй, що ти ни питашъ,
Разумний ни и старъ велможо,
Азъ отговарямъ съ кратки, стари
Три думи: „бунтъ нѣка подигнемъ!“

Всички Войводи.

Да дигнемъ бунтъ!

Шишманъ.

„Да дигнемъ бунтъ“!—това е всичко,
Коего искамъ азъ отъ вази,

Въвъ името на цѣли стотинъ
Отъ викъ пресъхнали гърла.

(На Самуила)

А ти по пжтя си за Охридъ
Въвъ Могленъ, казващъ, са отбивалъ.

Самуилъ.

Така е.

Шишманъ.

И всичко туй, що ти ми каза,
Че въ Могленъ самъ си чулъ и видѣлъ
Пакъ можешъ ли сега повтори
Предъ тѣзъ велможи и войводи?

Самуилъ.

Та азъ и въкъ да проживѣяхъ,
(Отъ щото Богъ да ма упазн
Като отъ подлизъ, трѣска, шарка)—
И тѣй, и въкъ да проживѣяхъ,
Азъ пакъ небихъ забравилъ нищо
Отъ всичко туй, що чухъ и видѣхъ
Отъ Могленъ тукъ като са връщахъ
И колкото стояхъ въвъ Могленъ.

Шишманъ.

Като е тѣй, нѣкъ чуятъ всички,
Какво е станало въвъ Могленъ.
Нѣкъ видѣтъ всички, че не сме ний
Бунтовницитѣ, а народа,
Комуто ний водачи слѣпа
Да станемъ трѣбѣва. А нѣкъ него
Неможе никой вечъ да спира,
Нито отбѣй отъ тѣзъ посока,
Що вечъ е взелъ, както неможе
Човъшка ржка да възспира
Тѣчението на водитъ,
Както неможе умъ човъшки,
Ни слово легко и хвъркато
Да са противи на времето
Отъ да тече както е тѣкло
Отъ край време и струполява
Въ оная бездна, къмъ която
Ний всички съ вази сме трѣгнали,
Отъ какъ на свѣтъ сме са родили.

Самуилъ.

Тогазъ азъ всичко, щото помня,
Ще ви разкажа както мож.

(Чуватъ си глъчки)

Охридския кметъ

Това сж Охридци—тѣ иджтъ,
Да видѣтъ, що е и да чуятъ,
Какво ще са говори днеска
За бунта.

Шишманъ.

Смутъ нетрѣбва още.

(Отъ сѣкадѣ налитатѣ глѣпи и са спиратѣ на страна.)

Граждане! Що сте са набрали?
За вази рѣдъ недоидѣ още.

1 Гражданинъ.

Ний искаме да чуемъ само,
Какво ще казватъ тѣзъ войводи:
Дали и тѣ ще ни накаратъ
Да служимъ царю, да са молимъ
На Бога денемъ, нощемъ—още
Да даваме каквото искатъ,
А хлѣбъ—той Богъ за насъ ще мисли.

2 Гражданинъ.

То, знайно е, велможно славний,
Ний хора прости сме, неужи;
Писмо, читмо не сме учили,
Ала за хлѣбъ—за хлѣбъ сме гладни,
А този хлѣбъ, вий знайте вече,
По тѣзъ години са искарева
Съ голѣми мѣки и неволи.

3 Гражданинъ.

Какви ти мѣки и неволи!
Ти, братко, казвай както трѣбва:
Че лягаме ний много пѣти
Безъ хлѣбъ, безъ свѣщъ и много пѣти
Безъ пѣсни и молитви попки
Ни ровятъ въ прѣста. А защо туй?
Защото пѣма за опѣло
Да му платишъ.

Викове.

Така, така е!

Това е право, ний сме гладни.

Давидъ.

Мирувайте, добри граждани;
За туй, което вамъ ще бжде
Въвъ полза, тукъ еме са събрали
Да поговоримъ съ тѣзъ войводи.

1 Гражданинъ

Ний искаме да чуемъ всичко,
Не искаме да блѣемъ вече
Като овце

Шишманъ.

Ти много ли ще дѣдришъ още
Като беззѣба дѣрта баба?
Да млѣквашъ вече! Самуиле,
Расправяй туй, което сега
За тия дѣдрици прекѣса.

(Глѣпите са отглѣплатѣ)

Самуилъ.

Нѣк' слушатъ всички, ако искатъ
Да видятъ, въ Могленъ какво стана.
Когато стигнахъ въ градъ видѣхъ,
Че всичко бѣ спокойно, мирно,
Но въ тоя миръ, въвъ туй спокойствѣе
Не виждахъ азъ блаженство сладко;
А Илица заварихъ дома,
Потѣнжлъ въ мисли, въ грижи тѣжки,
Странитъ му, преди червени,
Сега на востѣкъ бѣха равни;
Духътъ му, другъ пѣтъ, живъ и свѣстенъ,
Сега бѣ мъртавъ и безсиленъ;
Юнакътъ, който толкозъ пѣти
Е каралъ старитъ войводи
Да му са чудятъ, сега лѣсно
Са би оставилъ и на малко
Дѣтенце. Но щомъ видѣ мене,
Погледна ма, потри очи си,
Като отъ сѣнь събуденъ скочи,
Докътъ „добрѣ дошелъ“ ми кажи,
Конѣтъ бѣрзи, тѣнконоги,
Отдавна вече съсъ назъ и още
Съ цѣла дружина сѣ отбрани
Планпнски ловци съ кѣси копья,
Ни носяха въ горитѣ тъмни.
По пѣтя азъ му казахъ всичко;
Какво са крои за наскоро,
Какво ще стане въ Нишъ и Перникъ,
Какво крои и старий татко
Съсъ своитѣ дружини върни—
Барсацкитъ съкироноси.
Казвахъ му ази още много
Нѣща за Петра, Сурсовула;
За Кракраса, за Елемага,
За Драгомужа, за Драгшана,
И още много—азъ непомня,
Изъ пѣтя що съсъ му расправялъ,
Нѣ знаа туй, че той ма слуша
Съ глава навѣдена. Въ лицето

Ту като ракъ варенъ счерви са,
Ту като востъкъ пожълтѣе,

Отъ тълпата.

Горкия! той са е засрамилъ!

Самуилъ.

(Продължава)

Ту коня си подръпни, мушни;
Ту тулътъ си поправъ; шлемътъ
Ту до очитъ си захлуни,
Ту го подигне надъ челото,
Ту диво около погледне,
Ту усмири са като ягне,
Докътъ, най-сетне, безъ да кажи
Ни дума. хвърли лжкътъ, венчко,
Каквото имаше въ ржце си;
Възви си коня за ктмъ Могленъ,
(Едвамъ се тѣтрехъ азъ отдирѣ,
До толкосъ силно бѣ принусналъ),
Стигналъ въ градъ и кой го зне
Какво е правилъ, но азъ още
Отъ първата могила чувамъ
Камбани, викове, рогове —
Като предъ буря страшна, грозна,
Или предъ страшенъ неприятель,
Когато викатъ младо, старо,
И мъжко, и женско на оржъе.
Стигнахъ въ градъ—какво да видишъ!
Мъжъе, жени, дѣца и старци,
Разпавали са като пчѣли —
И вепчки тичатъ на стѣгдата.
Въ стѣгдата безъ четъ глашатаи
Съ тржби, съсъ гайди и съ рогове
Крѣщятъ додъ приспналъ вече:
На сборъ въ стѣгдата да са сбиратъ,
Че днесъ войводата ще казва
Нараду слово, отъ което
Ще потѣкхъ рѣки отъ кърви,
А въ тя кърви ще измие
Народа своитъ страданья,
Отъ тия кърви щѣло било
Да никне житото два рѣста
Човѣчки, съ класове нечути . . .
Какво ви казвамъ! . . . То съсъ думи
Неможе са изказва нищо
Отъ всичко туй, което видѣхъ
Въвъ Могленъ. То тамъ вече старци
Прегърбени и бѣлобради
Бѣха станали глашатаи
И викаха дор' потъ облѣ
Тѣлата имъ изнѣмощели.
Незная тоя день въ кжщята,
Дали сж са стърпели тия,

Който съ гѣдинъ сж лѣжали
Отъ тѣжка болѣсть. На стѣгдата
Са бѣха сбрали толкозъ, щото
Игла да хвърлишъ—на земята
Нещеше падне. Най—насетне
И Ильица дойдѣ съсъ кмета —
Едвамъ що дишеше сюрмаха
Отъ ядъ, отъ яростъ и отъ радостъ.
Махна съ ржка—народа млѣкна,
Глава потърси—шлемътъ падна,
Но той на туй нито погледна
И проговори; „Чуйте! чуйте!
„Не стига ли тѣрпенье, мъжи,
„Снапѣе, истяганья проклѣти?
„Кадъ сж наще минци здрави?
„Кадъ сж нашинѣ юпаци?
„Не мржтъ ли тѣ като комари,
„Безъ слава, почести побѣдни!
„А наще попове, владици,
„Патрици, още стотинѣ царски
„Готовковци не насъ ли смучатъ,
„Не наще ли тѣ кърви пиятъ?
„Ще ли тѣрпимъ ний още много
„Като конѣ да ни възсялатъ?
„—Нещемъ! Нещемъ!“ кат' буря, вихъръ
Са отзова народа гнѣвенъ,
А Ильица пое рѣчта си
И пакъ продума: „Нѣка хвърлимъ
„Тозъ тѣжъкъ яремъ, нѣкъ' отскубнемъ
„Отъ коренътъ туй зло проклѣто!
„Отъ днесъ царъ Петръ вечъ да пѣма
„За Могленци!“

Викове.

Нито за Охридъ!

Самуилъ.

(Продължава)

„Отъ днесъ ний знаямъ
„За царъ, за богъ Шишмана Мокрий.
„Живъ царъ Шишманъ: Живъ царъ
Шишманъ!“
Провикна са, а подиръ него
Небето ъкна съ викъ тѣржественъ:
„Живъ царъ Шишманъ! Живъ царъ
Шишманъ!“

Викове.

Живъ царъ Шишманъ! Живъ царъ
Шишманъ.!

Самуилъ.

(Продължава)

Презъ него день женитѣ само
Гоцаваха кого завърнатъ:
Билъ чуждъ, билъ тамшенъ, друговърецъ—

Не глъдаха — всежду вратята
Отворени; всежду трапези,
Въселия, свирни и пѣсни.
Попове скочиха да викатъ,
Че туй е било ересъ, язва,
За Бога, църквата и царя;
Но кой ти слуша! съ тяхъ са само
Подбиваха, докътъ най-сѣтне
И тѣ видяха, че немогътъ
Да сторятъ нищо; а дор' мръкне
Наниха са и тѣ съ народа,
Комай по доли, бѣли гащи,
И буйствуваха, и кръщаха;
Тропари пѣяха изъ пѣти,
Кондацитъ — по механитъ...
То, чудо, казвамъ ви! Дор' сѣмне
Немигнахме отъ тия глъчки.

Единъ гражданинъ.

Юнаци могленски попове!

Гласове.

Юнаци! Бога ми юнаци!

Шишманъ.

Мирувайте граждани! Чуйте
Болѣри и войводи храбри.
Гнѣвътъ си хубаво смирете,
Съ търпение поразмислете,
Какво да правимъ — съ бой ли кръвентъ
Да почнемъ бунта, или мирно
Да пратимъ пратеници стари
Въ Преславъ до Петра, да поискатъ,
Отъ тѣзи пролѣтъ бой да дигне
Съ съ гърцитѣ?...

Викове.

Нещемъ ний Петра!
Долу Петъръ, долу, долу, долу!

1 Болѣринъ.

То знайно е, че тукъ народа
Ръшава всичко; но-мислете,
Че ние трѣбва кръвъ да лѣмъ
И кръвъ не вражеска, а братска;
А братска кръвъ са лѣе мѣчно.
Мислеге хубаво, граждани;
Това шега не е, не бива
Съ съ вѣкъ, безъ мисль да са впуснемъ
Въ борба опасна и неравна.
Велможата ни казва право,
Че ние трѣбва да размислимъ,
'Ко може съ миръ — съ съ миръ да свършимъ,
Защото инакъ ний ще сторимъ

Голѣмъ и тѣжакъ грѣхъ предъ Бога.

Шишманъ.

Така е; казвайте граждани!
Да спимъ ли още, да лежимъ ли
Като добитѣци безумни?

Тълпата.

Да са събудимъ старъ мелможо!

Шишманъ.

„Да са събудимъ“, но вижъ, има
Такива хора, за които
Да спите мирно е по-харно,
Отъ колкото съ съ мечъ и копѣе
Да си подирите правата.

Тълпата.

Бѣсило, огънь на таквизи!

Шишманъ.

Бѣсило, огънь, азъ не казвамъ.
Послушайте. За миръ ви казахъ...
Но слушайте, недейте вика,
Азъ съ миръ ви казахъ да наченемъ,
Но кой отъ вази ще помисли,
Че съ миръ вѣлкътъ ще да остави
Намира стадото, косто
Опустошава?

Тълпата.

Никой! Никой!

Шишманъ.

Тогова нѣка всички бждѣтъ
Готови въ бой кръвинишки, страшентъ
Да идѣтъ. Че ако са случи
Да свършимъ съ миръ — ще сме честитѣ.

Тълпата.

Каквото свършимъ, то е наше.

Шишманъ.

Идете си тогава съ миромъ,
Бждете винѣги готови
Да чуετε трѣба войнишка
На бой за правото да вика
Народа на дружини строини.
(Излиза съ синовецъ си).

1 Болѣринъ.

Какво ще кажете другари?

2 Болѣринъ.

Ча бой ще има — друго нищо.

3 Болѣринъ.

То бой ще има — туй и слѣпий

Го вижда, ала за Шишмана
Какво ще кажете?

1 Болѣринъ.

Какво ли?

Вънецътъ царски твърдъ много
Го блазни. Виждате ли тия
Безумни глави — тъ пѣтъ стана
Мостътъ, прѣзъ който ще да мине
Шишманъ, вънецътъ за да вземе.

4 Болѣринъ.

Приказвай тихо, че тъ вече
Наостриха уши. Ржцетъ
Си готвятъ вече... Да вървимъ ний,
Че работата е горъща.

(Излиза).

1 Войвода.

(Къмъ народа).

Не чувате ли, какъ ви хулятъ?
И кмета ви е съ тяхъ, удрете.

Викове.

Кадѣ е кмета? Тукъ да дойде!

(Болѣритъ изпѣватъ).

2 Войвода.

Избѣга като шуго куче.

Тѣпата.

Бѣспло, пожъ на тия псета!
Кадѣ сж тѣ, кадѣ сж скрихъ?

Единъ отъ тѣпата.

Ще ги намѣримъ — тука всички,
Слѣдъ мене всички — вижъ ти псета!
Срѣщу остентъ ще ми ритатъ!

1 Гражданинъ.

Изъ тѣзи улица! Вадете
Изъ пѣтя колища, берете
Калъ, камъни и всичко, всичко,
Какво завърните. Вървете!

2 Гражданинъ.

Отъ кмета книгитъ да вземемъ,
Иманъето, печата — всичко!

Тѣпата.

Та всичко, всичко!

Единъ гласъ.

И душата!

Тѣпата.

Всичко, всичко, всичко! Вървете!

(Глътки и шаваница).

СЦѢНА III.

Околността на Охридъ. Горний катъ
на мокровската кула. Нощъ.

Шишманъ, Старий Вардачъ *влизатъ съ
факли въ ржцѣ.*

Шишманъ.

И тукъ я нѣма: какъ си старче?
Не казахъ ли ти, че ти снощи
Си спалъ мъртъвѣшки и на стѣня
Си видѣлъ тѣзи сѣнка чудна?

Старий Вардачъ.

(Кръсти са).

Кѣлна са въ имѣто Христово,
Че ази видѣхъ съсъ очи си,
Когато стария духовникъ,
Съ очи затворени, дохожда
И дири пѣкого. Азъ помня
Добръ лицето му смиренно,
Косата дълга, бѣла, чиста,
Като че и сега го виждамъ,
Какъ тихо, тихо приближава,
Обвитъ въвъ черното си расо,
Тѣй сжщо, както и въ живота,
Кога са готвѣше да казва
За Бога, за Христа, за поста,
Като че туй не бѣше сѣнка,
А сѣканъ бѣше живо тѣло,
Съ душа, съсъ кръвъ, съсъ всичко, съ ~~щотъ~~
На живитъ, кат' нази хора,
Е Богъ дарувалъ... Ей го, ей го!

(Факлитъ гласватъ. Вардача хвърля
факлинта и избѣга. Свѣтлата незаметно
са осветлява съ бѣла свѣтлина).

Влиза **Духътъ на Старий Духовникъ**

Шишманъ.

(На себѣ си).

Не сж: туй вечъ са вижда. Харно!

(На духътъ).

Азъ слушамъ: казвай, че ще идж
Да сж.

Духътъ.

Не бързай толкозъ много.

Шишманъ.

Азъ бързамъ. Работа ма чака.

Духътъ.

И туй е работа, и важна.

Шишманъ.

Азъ казахъ вече, че та слушамъ.

Духътъ.

На татка ти азъ бяхъ духовникъ;
Това ти помнишъ ли? И тебъ

Въ Христовий храмъ та ази вкарахъ,
Кръщение свято азъ ти дадохъ.

Шишманъ.

Добръ.

Духътъ.

И ази дойдохъ сега
Да та избави отъ проклятия,
Които самъ си ти навличашъ.

Шишманъ.

Когато пкъла отвори
Устата си, за да та хвърли
Въ свѣтъ, на хората да правишъ
Каквато пакостъ ти прилѣгне —
Умътъ въ главата си можъ ли
Да вземешъ? Глѣдай дан' би нѣкакъ
Въ пкъла да си го забравилъ?
Безъ него хората не искатъ,
Съсъ сѣнки, вѣтрове да губятъ
Времѣто златно. Я кажи ми
Въ пкъла хлѣба какъ са дава?

Духътъ.

Въ пкъла хлѣбъ са не продава.
Тамъ грѣшниците като тебѣ
Са хранятъ само съ мѣки тѣжки.

Шишманъ.

Ами въвъ рай, като тебѣ
Свѣтци какво ядѣтъ? Тамъ трѣбва
По право, да е ефення?

Духътъ.

Въвъ рай праведний вкусява
Отъ правдата си — тамо явства.
Свѣтовни нѣма — тамъ е всичко.
Храна духовна и блаженство
Въръ пѣсни и въвъ съзерцанья

Шишманъ.

Е-хе, духовниче свѣтѣйший!
Блаженства въ пѣсни, съзерцанья
Нехранятъ наще тѣла грѣшни.
Кажи ми ти: царѣ, владици
Тамъ има ли, и какъ живѣятъ?
Царѣтѣ спятъ ли въ съзерцанья,
Кога велможитъ имъ скубятъ
Народа докѣтъ го оголятъ,
Като оскубана кокошка?
Владицитъ въ пиянство, блудство
Блаженствуватъ ли прѣзъ нощитъ,
А прѣзъ денѣтъ — сѣщи Божи
Избранници, високо, грѣмко
Провикватъ ли са къмъ народа:
„Христосъ за насъ пострада чада,
„Отъ грѣхъ съ кръвта си той измива

„Сърдцата грѣшни?“ Или може
Да укоряватъ, да проклинатъ
Тѣлната грѣшна, да я плашатъ
Съ анатели и други попки,
А въ сѣщностъ — градински плашила?

Духътъ.

Азъ дойдохъ бунтѣтъ страшенъ, грозенъ
Да спрж. . . .

Шишманъ.

(Прекъсва го).

Азъ зная, зная!
Преди да кажешъ, азъ си знаяхъ,
Че туй е твоята задача.

Духътъ.

Товага спри тѣлната тѣпа,
Отъ сега, дор' е рано още,
Единъ на други да не рѣжатъ
Гърлата. Инѣкъ, знай, че скоро
Проклятѣто ще падне право
На твоята глава престѣпна.

Шишманъ.

Ти по-добрь иди при Петра
И при владицитъ дебелъ,
Та имъ кажи, че ти донѣтъ си
Отъ онзи свѣтъ, отъ Бога пратенъ
Да имъ вѣстишъ, че тѣ съвсемъ вечъ.
Вънъ пѣтя почнаха да скубятъ
Христоролюбивото си паство.
А пкъкъ отъ менъ кажи имъ само,
Да готвятъ мѣсто, хлѣбъ и сѣно,
Че скоро съ паството имъ върно,
Ще идимъ да ги по-обидимъ.
*(Съзоряване. Духътъ изчезва. Чуватъ са-
силни удряния на камбани).*
Какво ще бждѣтъ тѣзъ камбани?
Тѣзъ нощъ азъ много са записяхъ
Съсъ тоя духъ.

(Глави си челото).

Охо, главата

Е вечъ наттегнала. Да идж
Да видя, пакъ какво ще има.
(Отъ вѣнъ викове „бунтъ! бунтъ!“)
Боляритъ! . . . Ахъ, клѣти псета!

(Излиза).

(Завѣсата са спуца).

(Слѣзва).

Шекспировитѣ Сонети.

V.

Времѣто, що създаде
Съ приятенъ трудъ тозъ погледъ,
Що сег' привлича всички
И всички весели, —

Мжчителъ ще да стане,
Каквото туй са случва
Отъ край-време, и вечно
То първата му хубость
И блѣсъкъ ще отнеме

Защото това време,
Слѣдъ хвъркналото лѣто,
Изъ-задъ горитъ носи
Суровава зима —
И мързне въ дървесата,
Уголени и грозни
Живителний имъ сокъ:
Окото вижда само
Снѣгъ, смъртъ и тъмота.

Ако сждбата, друже,
Благия лѣтенъ сокъ
Отъ зимата некрийше
Въ тъмница отъ стъкло,
То вичката ѝ хубость
Погинала би вечно
Безслѣдно, безвъзвратно,
И въ прахъ би тя станала,
Съсъ мракъ са би покрила.

Но нѣжнитъ цвѣтя,
Прѣвѣрнати въ екстрактъ,
Прѣзъ зимата изгубватъ
Не свойто благовонье,
А само външността.

VI.

Зимата не оставяй
Въвъ себъ си да скрие
На хубавата пролѣтъ,
Докъто не е дала
Плодъ, ситъ свършенства.
Вънецъ си ти създай,
Благуванье раздавай
Съсъ чудната си хубость
Дор' още ти е жива.

За туй нещѣтъ ти каза,
Че ти си билъ лпхваринъ,
Защото всички плащатъ
Тозъ дългъ безъ трудъ и мжки.
Съсъ туй ти свся образъ
Ще създадешъ, а съ него —
Утѣха, дни честити;
Ко създадешъ пѣкъ десетъ
Таквизъ, и то не зло е.

И всѣкой десетъ пжтя
Ще по-честитъ да бжде,
Кога та произвежда
Въ свѣта по десевъ пжти.
Смъртъта — и тя за много
Къмъ тебъ ще забрави
Враждата си, щомъ види,
Че ти са толкозъ пжти
Повтори въвъ свѣтъ.

Ти твърдъ ми си хубавъ
И милъ си на душа ми,
Смъртъта за да наситишъ
Нахранишъ — червитъ

VII.

Когато на деньтъ
Свѣтилото подигне
Ликътъ си лучезаренъ —
Къмъ него са обръщатъ
Съ въсторгъ очитъ хорски;
И всѣки на прагътъ си
Въ прахътъ кат' пада ниско
Посрѣща дневний царъ
Съ въсторгъ и изстѣпленье.

Но щомъ по пладня стѣпни
Високо на небесний
Сводъ сѣнъ и ясень-хубавъ,
Като младежъ прескочилъ
Годинитъ лудешки,
То още сѣ привлича
Къмъ себъ си очитъ
На тозъ народъ, що слѣдва
Съ вниманье пжтътъ свѣтълъ
И благъ на царътъ дневенъ.

Но, почне ли то вече
Въ прахътъ да слизз долу
Кога захожда вечеръ,
Като свѣтътъ подъ гнетж
На бремсто, трудътъ —
Очитъ равнодушни,
Лукави, вечъ не гледатъ
Къмъ тѣзъ посока — тѣ вечъ
Неискатъ и да знаятъ
За неговото злато
Вечъ тъмно потъмняло.

Така и ти, веднѣжъ щомъ
Прекрачишъ младинитъ
Съ прахътъ ще са размѣсишъ

И въ него ще изчезнешъ,
Потомство ако нѣмашъ.

VIII.

Ти музика и самъ си —
Защо тогазъ печаленъ
Внимавашъ ти на нея?
Съ прекрасното прекрасний
Небива да враждува;
Защо тогава любишъ
Това, що саяга срѣщашъ
Съсь горвѣсть на сърдцето,
И бързашъ злото съ радость
По-скоро да прегърнешъ?

’Ко, друже, звуковетъ.
Съсь свойто съчетанье,
Въ хармония съгласна,
Слухътъ ти оскърбяватъ, —
Това за туй тѣй става,
Защото въ тѣхъ са чува
Укоръ; защото още
Ти винаги самичакъ
Да бждешъ предпочиташъ.

За туй, защото въ свойто
Допиране двѣ струни,
Като семейство мирно
Живѣятъ вѣвъ съгласе —
Тъ като баща, майка
И синъ, безъ да излизатъ
Изъ своя кръгъ, издаватъ
Единъ и сжщъ, прекрасенъ
И чистъ, съгласенъ звукъ.

И тѣзи тѣхна пѣсенъ.
Безъ думи, безъ слова,
На тебъ и на всички
Едно гласи: „тозъ, който
„Свѣтъ бездѣтенъ мини,
„На нищо ще е равенъ“.

IX.

Нима подиръ смъртта си
Вдовица за да нѣмашъ,
Самичакъ си рѣшилъ ти
Вѣкътъ си да прекарашъ —
Желаешъ надъ прахътъ ти
Таквазъ слъза да капне,
Каквато оросява
Прахътъ на тѣзъ жена,
Безплодна що са скрива
Въ прѣстѣта сурава, хладна?

Вдовицата бездѣтна
Въ свѣтъ кога оставишъ,
Въ свѣта тогазъ ти само
Ще са терзай за твойто
Безплодие; когато,
Тя инѣкъ, вѣвъ очитъ
На свойтъ дѣтца мили,
Би виждала очитъ
На своя мъжъ умрѣлъ.

Това, що распилява
Распасаний сичъ, само
Мѣстото си мѣнява —
И цѣлий свѣтъ връзъ себъ
Тѣзъ загуба осѣща;
Но хубостѣта катъ губи,
Не губи като друго:
Тя губи тогазъ само,
Когато са не пина.

Къмъ ближний любовъ нѣма
Въ гърдитъ на оная,
Която са отнася
Тѣй сурово съсь себѣ.

Силистра 12 Септемврий 1886 г. (5).



ЛИТЕРАТУРАТА И ТЕАТРА ВЪ АНГЛИЯ до Шекспира.

(Продължение отъ Бр. 1).

Въобще положението на драматическия писателъ въ ония времена въ Англия е било не отъ най-добритѣ. Тъ не бѣха това, което бѣха французскитѣ и нѣмски поети на миналото столѣтие, когато нищо друго неможеше да развлича вниманието на публиката и когато летенатурното движение самò пълнѣше съ себѣ си всичкия животъ на обществото и владичествуваше надъ всичкитѣ други интереси. Историата на Англия, до заякчаванieto въ нея на протестантизма отъ Елисавета, бѣше отъ най-тревожнитѣ и воинственни. По-вече отъ единъ вѣкъ — отъ 1339 до 1453 година — водената съ Франция война показва въ най-великолѣпенъ блѣсъкъ мъжеството на английскитѣ рицари и воинственнитѣ таланти на тѣхнитѣ предводители: Черний Князь и кралъ Хенрихъ V. Веднага подиръ това пламна кръвопролитната междуособна война на Ланкастерския и Йоркския домове, известна подъ названието война на Аления и Бѣлъ трѣн-